

Los nigeryjskich szyitów

Autor tekstu: **Grzegorz Jerzy Gniady**

Nigeria jest najludniejszym krajem Afryki. Liczy 170 milionów mieszkańców, co daje jej 7 miejsce w świecie. Chrześcijanie stanowią 50,5%, muzułmanie 43,3% %, animiści 5,7%. Zdecydowana większość muzułmanów to sunnici malikickiej szkoły prawniczej. Szyicka mniejszość to według różnych szacunków 4 do 10 milionów wyznawców, którzy mieszkają w północnych stanach Kano i Sokoto.

Islam szyicki pojawił się w Nigerii dopiero w 1980 roku, kiedy to muzułmański duchowny Ibrahim Zakzaky nawrócił na szyizm pewną liczbę sunnitów. Od początku nigeryjscy szyici byli prześladowani, choć zdarzały sojusze z sunnitami w ramach Nigeryjskiego Ruchu Islamskiego.

W miarę rozwoju szyizmu rząd stanu Sokoto zareagował represjami. W 2007 roku zburzono Szyickie Centrum Islamskie, a także podzeganano sunnitów do ataków na szyitów, i ich meczety.

Utrzymuję rozległe kontakty z nigeryjskimi szyitami. Jeden z nich Adulmajid Zakiru stał mi się szczególnie bliski. Urodził się 1 stycznia 1995 roku w mieście Funtua w stanie Katsina. Studiuje na słynnym Uniwersytecie Ahmad Bello University w Zaria. To największa uczelnia w Nigerii, i druga co do wielkości w Afryce. Została założona 4 października 1962.

Patronem uniwersytetu jest słynny książę Ahmad Bello, który w latach 1954 — 1966 był premierem północnej Nigerii. Ahmad Bello został zamordowany w czasie wojskowego zamachu stanu 15 stycznia 1966 roku. Jest uznawany za jednego z najwybitniejszych polityków w historii Nigerii.

Abdulmajid Zakiru jest szyitą-sufim. Należy do słynnego Bractwa Tijanija, co w języku arabskim oznacza drogę. Tijanija została założona w 1784 roku przez potomka Proroka Muhammada, Algierczyka Ahmada at-Tijani.

Ahmad at-Tijani pochodził z rodziny wybitnych muzułmańskich uczonych. Od dziecka był uznawany za wybitnie zdolnego. Studiował w marokańskim Fezie, który był religijnym, intelektualnym, i kulturalnym centrum Magrebu. Ahmad at-Tijani odbył w 1773 roku pielgrzymkę do Mekki. W 1784 roku w pustynnej oazie Abi Samghun miał widzenie, podczas którego Prorok Muhammad nakazał mu iść drogą mistyki, i nauczać na podstawie Koranu i hadisów. Celem tej drogi miało być zgłębianie wiedzy o Bogu. Tijanija opierała się na trzech zasadach: proszeniu Boga o przebaczenie, uznawaniu wyjątkowości Boga, i modlitwie za Proroka Muhammada. Od 1798 roku Ahmad at-Tijani wraz z gronem uczniów mieszkał w Fezie, gdzie cieszył się ogromnym szacunkiem. W 1800 roku zbudował słynny ośrodek Tijani Zawija, który istnieje do dnia dzisiejszego. Po śmierci założyciela w 1815 roku Bractwo Tijanija rozwijało się dalej. Jego członkowie bardzo dzielnie walczyli przeciwko francuskim wojskom, które pod koniec XIX wieku podbijały zachodnią Afrykę, i Sahel. Bractwo Tijanija stało się bardzo popularne w Senegal, Mauretania, Nigrze, i Nigerii, a w latach 60-ych jego wysłannicy założyli ośrodki w Europie i Stanach Zjednoczonych.

We współczesnej Nigerii członkowie Bractwa Tijanija są na celowniku terrorystów z Boko Haram. Nazwa tej organizacji oznacza „wszystko co zachodnie jest zabronione”. Założycielem tej zbrodniczej grupy był Mohammed Yusuf. W 2002 roku za siedzibę obrał stolicę północno-wschodniego stanu Borno, gdzie stworzył szkołę opierającą się na ideologii salafizmu. Ta quasi-uczelnia przyciągała młodych i sfrustrowanych Nigeryjczyków z biednych rodzin. Jej celem była rekrutacja terrorystów. W niedługim czasie władzę nad Boko Haram objęli wahhabi hojnie sponsorowani przez książąt i biznesmenów z Arabii Saudyjskiej. Ostrzeżenia umiarkowanych sunnickich imamów zostały zlekceważone przez policję. Dopiero w 2009 roku zaniepokojony rząd Nigerii przeprowadził aresztowania wśród członków Boko Haram, co wywołało falę przemocy. Założyciel organizacji Mohammed Yusuf został zastrzelony podczas próby ucieczki z więzienia. Od 2010 roku terroryści zaczęli atakować nigeryjskich chrześcijan, szyitów i umiarkowanych sunnitów. Palili kościoły, meczety, atakowali posterunki policji, wojska, oraz podkładali bomby w instytucjach publicznych. Wdzierali się do szkół, i na uniwersytety mordując uczniów, studentów, i wykładowców. Powołali także „Brygadę Motocyklistów Śmierci”, której członkowie strzelali do ludzi na ulicach, a następnie odjeżdżali. Przemoc była tak duża, że w mieście Maiduguri władze zamknęły uniwersytet, aby uchronić studentów przed śmiercią.

W 2011 roku terroryści zaczęli atakować we wszystkich miastach na północy Nigerii, a także w stolicy Abuja, gdzie 26 maja 2011 wysadzili siedzibę misji ONZ.

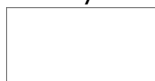
Mimo że nigeryjski rząd starał się walczyć z bandytami z roku na rok było coraz gorzej. Bardzo krwawe okazały się lata 2012/2013. Rok 2014 też nie przyniósł uspokojenia sytuacji. 15 kwietnia 2014 terroryści uprowadzili ze szkoły w Chibok w stanie Borno 85 uczennic, które popędzili do swojego obozu nad granicą z Kamerunem.

Zrozpaczeni szyici i umiarkowani sunniti powołali w wielu miastach zbrojne milicje, które miały bronić mieszkańców przed bandytami. Okazały się skuteczniejsze niż nigeryjska armia, i policja.

13 maja 2014 terroryści z Boko Haram uzbrojeni w broń maszynową i dwa czołgi przypuścili szturm na miasteczko Rann, jednak miejscowa milicja stawiała opór lepiej uzbrojonym napastnikom zadając im ciężkie straty. Zginęło ponad 200 ekstremistów. Boko Haram działa nadal. 3 września 2014 roku przywódca terrorystów Abubaker Shekau głosił utworzenie islamskiego kalifatu w mieście Gwoza w północnej Nigerii. To pierwsza miejscowość, która całkowicie znalazła się pod kontrolą ekstremistów. Boko Haram postawiło sobie za cel zamordowanie wszystkich nigeryjskich szyitów i sufi.

Ale szyici w Nigerii są zagrożeni nie tylko ze strony Boko Haram. Niektórzy sunniti są bardzo wrogo nastawieni do szyitów i sufi. 25 lipca 2014 roku dwa dni przed zakończeniem Ramadanu szyici modlili się w meczecie w Zaria. Po skończonej modlitwie w spokoju rozchodzili się do domów. Na jednym ze skrzyżowań zostali zaatakowani przez nigeryjskich żołnierzy. Generał brygady Olajide Laleye ugodził sztyletem, a następnie zastrzelił Mahmuda Zakzaky, syna przywódcy nigeryjskich szyitów Ibrahima Zakzaky. Żołnierze zaczęli strzelać z pistoletów maszynowych zabijając 11 ludzi, w tym kobietę z dzieckiem. 40 osób zostało rannych. Kilka dni później generał Olajide Laleye udzielił telewizyjnego wywiadu, w którym tłumaczył że wojsko zostało zaatakowane przez szyitów. To kłamstwo było tak nieprawdopodobne, że wzbudziło powszechne oburzenie na całym świecie. Europejskie rządy i organizacje obrońców praw człowieka zażądały rzetelnego śledztwa w tej sprawie. Pod wpływem protestów prezydent Nigerii Jonathan Goodluck powołał komisję do zbadania

tej masakry. Mimo upływu ponad dwóch miesięcy od tego tragicznego wydarzenia sprawcy zbrodni nie zostali ukarani. Koresponduję na Facebooku z Abdulmajidem Zakiru. Napisał że wśród zabitych i rannych w Zaria byli jego przyjaciele.

1. Sheikh
ibraheem Al-
Zakzaky

12 grudnia 2015 nigeryjska armia dokonała nowej masakry szyitów w mieście Zaria. Zginęło ponad 100 osób, a przywódca nigeryjskich szyitów Sheikh ibraheem Al-Zakzaky został ranny, pobity i aresztowany wraz ze swoją żoną.

Rozkaz do masakry wydał szef sztabu nigeryjskiej armii generał Tukur Yusuf Buratai.

Generał Tukur Yusuf Buratai oskarżył szyitów o próbę zamachu na swoją osobę. Jest to tak absurdalne oskarżenie, że nawet większość nigeryjskich sunnitów w to nie uwierzyła. Niestety prezydent Nigerii generał Muhammadu Buhari zachował milczenie wobec zbrodni ludobójstwa.

Masakra w Zaria wywołała szok na świecie. Organizacje praw człowieka i prezydent Islamskiej Republiki Iranu Hasan Rouhani zażądali natychmiastowego ukarania sprawców rzezi.

Natomiast prezydent Stanów Zjednoczonych Barack Obama i przywódcy Unii Europejskiej ani słowem nie potępili masakry nigeryjskich szyitów. Nigeryjski protestancki pastor Omokri potępia także milczenie hierarchów Kościoła Katolickiego, a także europejskich i amerykańskich pastorów protestanckich.

Pastor Omokri powiedział: "jest dziwną rzeczą, że chrześcijańscy przywódcy i duchowni wiele mówią o dialogu i przyjaźni z sunnitami, ale nie zauważają zbrodni wobec szyitów. Chrześcijańscy przywódcy Stanów Zjednoczonych, Francji, Wielkiej Brytanii i Niemiec mają dobre kontakty z nigeryjskim rządem i nigeryjskimi sunnitami. Ale Ci sami przywódcy nie widzą ogromu tragedii szyitów".

Pastor Omokri zauważył także: "Jako chrześcijanin odczuwam straszliwy wstyd z powodu milczenia chrześcijańskich przywódców i chrześcijańskich duchownych. Zadaje pytanie: czy Jezus Chrystus milczał w obliczu zbrodni i niesprawiedliwości?"

Pastor Omokri napisał na Twitterze: "Jeśli jesteś spokojny, kiedy szyici są zabijani, nie zdziw się, gdy inni będą milczeć kiedy twój brat zostanie zabity".

Nigeryjscy szyici mimo że pokojowo nastawieni, są od lat mordowani przez terrorystów z Boko Haram, i prześladowani przez rząd, oraz stanowych gubernatorów. Ale się nie poddają. Tworzą nowe szkoły, centa edukacyjne, i prowadzą akcje charytatywne dla potrzebujących. Udowadniają, że religijna mniejszość może działać bardzo pręźnie mimo tylu niesprzyjających okoliczności.

Grzegorz Jerzy Gniady

(Ali Dżabir). Ur. 1970. Muzułmanin-szyita. Poeta, członek Koła Młodych Związku Literatów Polskich w Krakowie. Publicysta portalu OświęcimOnline i współpracownik organizacji praw człowieka. Mieszka w Oświęcimiu.

[Strona www autora](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 08-01-2016)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9957) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9957>)

Contents Copyright © 2000-2015 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2015 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.

Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl